

Slovenskej republiky

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Štefanka a členiek senátu JUDr. Ivany Izakovičovej a JUDr. Anny Petruľákovej v právnej veci žalobcu: S., nar. X. bytom K., P., zastúpený advokátom JUDr. J. B., F., N., proti žalovaným: v rade I. R. Č. nar. X. bytom B., B., v rade II. B. T., nar. X. bytom H., B., v rade III. Ing. J. Š., nar. X., bytom R., B., žalovaná v zastúpení advokátom JUDr. M. M., J., B., o **určenie vlastníckeho práva k obchodnému podielu a neplatnosti právnych úkonov**, na odvolanie žalovaných proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 22. januára 2008 č. k. 9 Cbs 164/04-262, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 22. januára 2008 č. k. 9 Cbs 164/04-262 **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi nepriznáva náhradu odvolacích trov.

Návrh na prerušenie konania **z a m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa určil, že žalobca je výlučným spoločníkom a konateľom spoločnosti H. s. r. o., IČO X. vo V., N. s výškou vkladu 200 000,-Sk, ktorá je zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu v Prešove, odd. S., vložka č. X. Ďalej určil, že zmluva o prevode časti obchodného podielu a o zriadení záložného práva na časť obchodného podielu H. s. r. o., V. zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Prešov, dňa 03. 08. 2004,

uzatvorená medzi žalovaným v I. rade a žalovaným v II. rade dňa 03. 09. 2004, je neplatná a zmluva o prevode časti obchodného podielu a o zriadení záložného práva na časť obchodného podielu H. s. r. o., V. zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Prešov, dňa 03. 08. 2004, uzatvorená medzi žalovaným v I. rade a žalovaným v III. rade dňa 03. 09. 2004, je neplatná. Žalovaným uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania 48 165,--Sk.

V odôvodnení rozsudku súd prvého stupňa uviedol, že na základe zmluvy o prevode obchodného podielu zo dňa 03. 08. 2004 bol žalobca v obchodnom registri Okresného súdu v Prešove zapísaný ako jediný spoločník a konateľ spoločnosti H. s. r. o., V. Tento zápis bol v registri vykonaný a nikým nebol spochybnený. Na základe návrhu na zápis žalovaného v I. rade zo dňa 02. 09. 2004, obchodný register ešte toho dňa vykonal zmeny, vymazal žalobcu ako spoločníka a konateľa spoločnosti. Podkladom k rozhodnutiu súdu bolo čestné vyhlásenie žalovaného v I. rade, ktorý v mene spoločnosti vydal dňa 02. 09. 2004 vyhlásenie, že sa spoločnosť cíti byť vlastnená týmto žalovaným, nakoľko odstúpil od zmluvy o prevode obchodného podielu zo dňa 03. 08. 2004. Následne previedol obchodný podiel rovnakým dielom na žalovaného v II. rade a žalovaného v III. rade a zriadil záložné právo na časť obchodného podielu a súčasne zmenil sídlo spoločnosti. Ďalej uviedol, že žalovaný v I. rade zmeny v zápise do obchodného registra odôvodnil podstatným porušením zmluvy o prevode obchodného podielu a to nezaplatením kúpnej ceny a tiež vadou pri zápise do obchodného registra spočívajúcou v nepredložení zápisnice z mimoriadneho valného zhromaždenia spoločnosti pôvodného vlastníka, ktoré by schválilo tento prevod obchodného podielu. Súd prvého stupňa mal za preukázané, že žalovaný v I. rade, ako prevodca a žalobca, ako nadobúdateľ, uzatvorili dňa 03. 08. 2004 zmluvu o prevode obchodného podielu podľa ust. § 115 Obch. zákonníka. Predmetom zmluvy bol 100%-ný obchodný podiel v spoločnosti H. s. r. o., zapísanej v obchodnom registri Okresného súdu Prešov, v odd. S., vložka č. X. Rozhodnutie jediného spoločníka, žalovaného v I. rade, previesť svoj obchodný podiel v obch. spoločnosti H. s. r. o., zmluvou na žalobcu bolo vykonané v obchodnom registri Okresného súdu v Prešove. Podľa výpisu z tohto registra bol žalobca uvedený ako jediný spoločník a konateľ spoločnosti od 13. 08. 2004. Žalovaný v I. rade sa žalobou došlou na Krajský súd v Trnave, proti žalobcovi domáhal určenia platnosti odstúpenia od zmluvy o prevode obch. podielu zo dňa 03. 08. 2004, z dôvodu neuhradenia kúpnej ceny a tým podstatného porušenia zmluvných povinností S.a. Najvyšší súd SR rozsudkom zo dňa 18. 10. 2007 č. k. 6 Obo 88/2006 potvrdil rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 19. 01. 2006, č. k. 22 Cbs 6/2005-170, ktorým bola žaloba žalobcu R. Č. zamietnutá. O zaplatení kúpnej ceny bolo právoplatne rozhodnuté vyššie uvedenými rozsudkami, odstúpenie od zmluvy o prevode obch. podielu zo dňa 03. 08. 2004 určené za neplatné, preto zmluvy ktorými žalovaný

v I. rade prevádzal časť obchodného podielu a zriaďoval záložné právo na časť obchodného podielu H. s. r. o. na žalovaného v II. rade a na žalovaného v III. rade dňa 03. 09. 2004, sú v zmysle ust. § 39 Obch. zákonníka neplatné. Žalovaný v I. rade nemohol previesť nič, čoho nebol vlastníkom, i keď sa za takého vydával, na základe právnych úkonov, ktoré zaregistroval obchodný register Okresného súdu v Prešove.

O trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že ich náhradu priznal v konaní úspešnému žalobcovi vo výške zaplateného súdneho poplatku 3 000,--Sk a náhrady trov právneho zastúpenia.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalovaní, navrhli rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a návrh v celom rozsahu zamietnuť. V odvolaní uviedli, že súd prvého stupňa pochybil, keď sa nezaoberal vôbec otázkou, či bola uzatvorená platná zmluva o prevode obchodného podielu a to v súvislosti s návrhom zmluvy na prevod obchodného podielu zo dňa 12. 07. 2004 a jeho prijatím až po uplynutí troch týždňov 03. 08. 2004 a nenastal okamih účinnosti zmluvy nedoručením tejto žalovanému v I. rade. Poukázal na uskutočnený prevod obchodného podielu v rozpore s ust. § 115 ods. 1, 2 Obchod. zák., keď prevod nebol odsúhlasený valným zhromaždením spoločnosti. Ďalej poukázal na to, že nebola zaplatená kúpna cena vo výške 200 000,--Sk dohodnutá účastníkmi zmluvy za prevod obchodného podielu a o kúpnej cene nebolo v inom konaní rozhodnuté. V odôvodnení rozsudku súdu prvého stupňa uvedené rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sa týkalo výroku o určení platnosti odstúpenia od zmluvy o prevode obchodného podielu. Namietli ďalej v odvolaní spôsob vypočúvania svedka v konaní, keď svedka súd prvého stupňa nevyzval na súvislé opísanie predmetu výsluchu a neumožnil žalovaným klásť žalobcovi otázky. Taktiež namietli, že právny zástupca žalobcu nebol v registrovom konaní splnomocnený na zápis zmeny v osobe spoločníka len na zápis v osobe konateľ'a.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal vec podľa ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a po prejednaní odvolania bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 1, 2 O. s. p. dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Žalobca sa návrhom zo dňa 21. 10. 2004 upraveným písomným podaním zo dňa 04. 05. 2006, pripusteným súdom prvého stupňa uznesením zo dňa 18. 05. 2006, domáhal určenia, že je výlučným spoločníkom a konateľom spoločnosti a ďalej určenia, že zmluva o prevode časti obchodného podielu a o zriadení záložného práva na časť obchodného podielu v spoločnosti uzatvorené žalovaným v I. rade so žalovanými v II. a III. rade je neplatná. Žalobca uplatnil právo petitom vyplývajúcim z právneho vzťahu, ktorý je predmetom prvého určovacieho

petitu a to vlastnícky vzťah k obchodnému podielu založeného zmluvou o prevode obchodného podielu. Žalobca z obsahu žaloby a podaní v konaní vníma svoj vlastnícky vzťah k obchodnému podielu spoločnosti ako ohrozený aj v súvislosti s uplatneným právom na vylúčenie zásahu tretích osôb (žalovaných v II. a III. rade) do vlastníckeho práva žalobcu, od čoho je odvodený naliehavý právny záujem na uplatnenom určení.

Rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 19. 01. 2006 č. k. 22 Cbs 6/2005-170 potvrdeným odvolacím súdom bolo právoplatne rozhodnuté, že odstúpenie od zmluvy o prevode obchodného podielu žalovaným v I. rade je neplatné, resp. kladná určovacia žaloba žalovaného v I. rade o určenie platnosti odstúpenia od zmluvy o prevode obchodného podielu bola zamietnutá z dôvodu preukázania v konaní, že žalovaný v I. rade platne od zmluvy z dôvodu nezaplatenia dohodnutej ceny obchodného podielu neodstúpil. V tom prípade, ak bola kladná určovacia žaloba právoplatne zamietnutá je tým záporne vyriešená otázka existencie právneho základu ďalšej možnej žaloby založenej na tomto práve. Z uvedeného právoplatného výroku teda vyplýva, že zmluva o prevode obchodného podielu je účinná a platná, pokiaľ nebola napadnutá jej platnosť a zistená jej neplatnosť v súdnom konaní z iných dôvodov ako odstúpením od zmluvy. Až do momentu takéhoto zistenia sa preto na túto zmluvu hľadá ako na platnú zmluvu a všetky právne úkony žalovaného v I. rade, ktoré nie sú v súlade s týmto právnym stavom sú neplatné právne úkony a to právne úkony, na ktoré sa odvolateľ odvoláva v konaní a to rozhodnutie o odvolaní žalobcu ako konateľ a spoločnosti zo dňa 02. 09. 2004, rozhodnutie o zmene sídla spoločnosti zo dňa 03. 09. 2004. Z uvedeného je zrejmé, že z tohto dôvodu nebolo potrebné sa v lehotách podľa ust. § 131 Obchod. zák. domáhať neplatnosti úkonov urobených nelegitimovanou osobou. Námitka žalovaného v I. rade v tomto smere preto nie je dôvodná.

Súd prvého stupňa správne pri rozhodovaní vo veci vychádzal zo skutočnosti, že zmluva o prevode obchodného podielu je platne uzavretá zmluva v zmysle ust. § 115 ods. 3 Obchod. zák., je uzavretá v písomnej forme, podpisy účastníkov sú overené, obsahuje všetky potrebné údaje takéhoto typu zmluvy. Neobstojí námietka odvolateľov v tom smere, že nedošlo k účinnému uzavretiu zmluvy podľa ust. § 43c ods. 1 a 2 v spojení s § 44 ods. 1 Občian. zák., nakoľko z obsahu a formy samotného písomného prejavu účastníkov právneho úkonu zo dňa 03. 08. 2004 jednoznačne vyplýva, že nejde o návrh na uzavretie zmluvy v zmysle § 43a a nasled. ale o riadne uzavretú zmluvu o prevode obchodného podielu v zmysle ust. § 115 Obchod. zák.

Odvolací súd sa zaoberal aj námietkou odvolateľov proti vedeniu pojednávania a spôsobu vykonávania dokazovania súdu prvého stupňa. V zmysle ust. § 117 O. s. p. pojednávanie vedie predseda senátu alebo samosudca. Pokiaľ zákon (§ 131 ods. 1 O. s. p., ktorý

odvolateľ citoval) odkazuje na ďalšiu právnu normu, podľa ktorej sa postupuje „obdobne“, nie je možné takýto postup uplatniť „doslovne“. Výkladovo slovo „obdobne“ je širší pojem ako slovo „doslovne, tak isto, rovnako“ a pod. Súd prvého stupňa vypočul účastníka konania (žalobcu) v zmysle ust. § 131 O. s. p. aj v zmysle ust. § 126 ods. 3 O. s. p. s tým, že bolo v kompetencii predsedu senátu rozhodnúť o pripustení alebo nepripustení otázok zo strany ďalších účastníkov konania. Procesný postup vedenia pojednávania upravený zákonom (Občianskym súdnym poriadkom) bol v tomto smere dodržaný a dodržanie zákonom stanovených podmienok vedenia pojednávania nemožno kvalifikovať ako odňatie možnosti konať pred súdom.

Okolnosťami samotného zaplatenia dohodnutej ceny obchodného podielu sa zaoberal súd v inom konaní, na ktoré okolnosti v tomto konaní bolo vykonané dokazovanie a súd sa v odôvodnení rozsudku s týmito skutočnosťami vysporiadal tak, že mal za preukázané zaplatenie dohodnutej ceny obchodného podielu. Túto zistenú skutočnosť si súd prvého stupňa v tomto konaní osvojil za preukázanú a nadbytočne nevykonával dokazovanie. Tvrdenie žalovaného v I. rade o nezaplatení dohodnutej ceny obchodného podielu bolo vyvrátené obsahom písomnej zmluvy o prevode obchodného podielu, v ktorej je uvedené, tak ako už cituje rozsudok odvolacieho súdu v konaní sp. zn. 6 Obo 88/2006 zo dňa 18. 10. 2007, že „cena v celej výške je zaplatená prevodcovi pri podpise zmluvy. Prevodca potvrdzuje svojim podpisom prijatie ceny.“ Žalovaný v I. rade svojim podpisom na zmluve potvrdil prijatie dohodnutej ceny a v konaní žiadnym spôsobom túto zistenú skutočnosť nespochybnil.

Námietka odvolateľov týkajúca sa rozsahu oprávnenia zastupovania žalobcu právnym zástupcom v registrovom konaní sp. zn. 1 Re 516/04 nie je právne relevantnou námietkou v tomto konaní.

Žalovaný v I. rade sa v konaní v Trnave domáhal určenia platnosti odstúpenia od zmluvy o prevode obch. podielu. Žalovaný v I. rade podaním žaloby o určenie platnosti odstúpenia od zmluvy sám uznal zmluvu o prevode obchodného podielu za platne uzavretú zmluvu, nakoľko by sa nemohol domáhať platného odstúpenia od neplatnej zmluvy. Pokiaľ by sám považoval túto zmluvu za neplatnú domáhal by sa žalobou určenia jej neplatnosti. Preto odvolací súd má za to, že námietka žalovaného v I. rade o neplatnosti zmluvy o prevode obchodného podielu z dôvodu nesplnenia zákonnej podmienky platnosti zmluvy, dania súhlasu valného zhromaždenia na prevod obchodného podielu je zo strany žalovaného v I. rade účelová.

Odvolací súd z uvedených dôvodov rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny v zmysle ust. § 219 1 O. s. p. potvrdil.

Písomným podaním zo dňa 22. 06. 2009 žalovaný navrhol konanie vo veci prerušiť v zmysle ust. § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p. z dôvodu, že v konaní o mimoriadnom dovolaní

generálneho prokurátora SR v právnej veci účastníkov konania o určenie platnosti odstúpenia od zmluvy vedenom na Najvyššom súde SR pod sp. zn. 1 M ObdoV 14/08 sa rieši otázka, ktorá má ako predbežná otázka, zásadný význam pre rozhodnutie odvolacieho súdu v tejto veci. Opätovne poukázal na dôvody uvedené v podanom odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa, ktoré rozšíril o odvolací dôvod použitia mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora ako dôkazu a za tým účelom na jeho posúdenie navrhol nariadiť odvolacie pojednávanie.

Podľa ust. § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p. pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

V danej veci návrh žalobcu na prerušenie konania neobsahuje taký uvedený dôvod na prerušenie konania, s ktorým by bolo možné dospieť k záveru o potrebe konanie v odvolacom konaní prerušiť. V štádiu podania mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom SR nemožno bez ďalšieho konštatovať, že prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie odvolacieho súdu a v prípade úspechu žalobcu v tomto inom konaní existujú, bez prekážky rozhodnutej veci v danom konaní, uskutočniť následné právne úkony na dosiahnutie právneho stavu veci v súlade s právoplatnými a vykonateľnými rozhodnutiami súdov. Z uvedeného dôvodu odvolací súd návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 a § 224 ods. 1 O. s. p. tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, pretože si náhradu odvolacích trov výslovne nežiadal priznať.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 24. júna 2009

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.

